

Zajednica opština Crne Gore
Broj: 03-772/11
Podgorica, 14.10. 2011. godine

PRIMJEDBE I SUGESTIJE na tekst Predloga Zakona o upravljanju otpadom

1. U članu 3 date su definicije pojmova.

Predlažemo da se:

- jasnije definiše pojam „deponija“;
- preciziraju vrste inertnog otpada sa stanovišta njegovog prepoznatljivosti;
- u tački 17, poslije riječi „zdrastvenih usluga“ stavi zarez i dodaju riječi „medicinskih intervencija“;
- negativna definicija za značenje pojma „odstranjivanje“ preformuliše jer ne odražava smisao ovog člana, tako da treba dati jasnu i primjenjivu definiciju šta jeste odstranjivanje otpada, a ne šta nije;
- izmijeni definicija pojma „otpadna vozila“ sa definicijom: „su vozila koja se ne mogu koristiti za svoju osnovnu namjenu“;
- u tački 24 posle pojma „odvojeno sakupljanje otpada“, stavi zarez i dodaju riječi „odnosno selekcija“, takođe u istoj tački navode „tokovi otpada“ prilagoditi široj upotrebi odnosno pojasniti.

2. U članu 5 propisano je sprovođenje kategorizacija otpada. Takođe, utvrđeno je da laboratorija vrši ispitivanje opasnih svojstava otpada.

Potrebno je propisati da se odnosno ispitivanje vrši o trošku imaoca otpada.

Takođe je potrebno propisati da se odredbe ovog člana ne odnose na otpad iz domaćinstva.

3. Poglavlje “Upravljanje otpadom” zbog sistematičnosti treba podijeliti u dva poglavlja slično rješenju u Direktivi 2008/98. Shodno tome, prvo poglavlje treba da nosi naziv “Opšti zahjevi ili smjernice” i da uređuje sledeća pitanja: zaštita životne sredine i zdravlja ljudi; obaveze izvornog proizvođača otpada; proširena odgovornost proizvođača otpada; obaveza imaoca otpada; sprečavanje nastanka

otpada. Za drugo poglavlje ostaviti naslov "Upravljanje otpadom" i isto treba da obuhvati pitanja principa i razradu postupaka u upravljanju otpadom i to: osnovne principe; redosled postupaka u upravljanju otpadom; razvrstavanje otpada; sakupljanje otpada; privremeno skladištenje na mjestu nastanka; transport otpada; prerada otpada; ponovna upotreba i recikliranje; zabrana miješanja otpada; odstranjivanje otpada; označavanje opasnog otpada; prestanak statusa otpada; sporedni proizvodi.

4. U članu 6 su utvrđeni principi upravljanja otpadom.

Smatramo da alineju 5 treba prilagoditi članu 4 Direktive 2008/98.

5. U članu 8 su uređeni sporedni proizvodi.

U stavu 2 je potrebno propisati da Vlada utvrđuje koje su to uobičajene industrijske prakse i koji su to relevantni zahtjevi koje treba da ispunjava materija ili predmet za namijenjenu upotrebu.

6. U članu 9 propisan uređen je prestanak statusa otpada.

Smatramo da je potrebno definisati, odnosno bliže urediti pojam "specifične svrhe".

7. U članu 10 su utvrđene obaveze izvornog proizvođača otpada.

Smatramo da stav 4 treba izbrisati i u tom slučaju odgovornost treba prenijeti na pravno lice iz stava 3.

8. U članu 11 je utvrđena proširena odgovornost proizvođača.

8.1. Smatramo da stav 1 treba da se izmjeni tako da: "Za proizvode iz kojih nastaju posebne vrste otpada, Vlada donosi propis kojim se definišu mjere i odgovarajući standardi čime se obezbjeđuje da pravno lice ili preduzetnik koji profesionalno razvija ili unapređuje proizvod, proizvodi, obrađuje, prodaje ili uvozi proizvode, bude obuhvaćeno režimom proširene odgovornosti proizvođača".

8.2. U stavu 3 alineji 4 pojam „reciklabilni“ treba zamijeniti drugim razumljivijim izrazom. Predlažemo: „pogodnih za recikliranje“.

9. U članu 12 uređene su obaveze imaoaca otpada.

Smatramo da zbog sistematičnosti stav 2 treba ugraditi u član 5 kojim se uređuje kategorizacija otpada.

10. U članu 13 su uređeni prerada i sakupljanje otpada. Tako je u stavu 3 utvrđena obaveza odvojenog sakupljanja papira, metala, plastike i stakla.

Pošto sprovođenje odredbe stava 3 iziskuje značajna sredstva a i potrebno vrijeme da se lokalne samouprave infrastrukturno opreme, u prelaznim odredbama potrebno je utvrditi odložni rok primjene ove odredbe do 1. januara 2015. godine.

Takođe, potrebno je propisati da nadležni organ jedinice lokalne samouprave posebnim propisom utvrđuje način selekcije i sakupljanja komunalnog otpada radi obrade.

11. U članu 16 uređeno je označavanje opasnog otpada.

Smatramo da je stav 4 neprimjenjiv jer nisu uređeni postupci upravljanja opasnim otpadom iz domaćinstva.

12. U članu 17 stav 1 utvrđeno je da se odstranjivanje otpada se vrši na lokaciji koja je određena propisima o planiranju prostora, kao i u postrojenjima ili objektima koji ispunjavaju uslove utvrđene posebnim propisima.

Pojam „planiranje prostora“, treba da zamijeni pojmom „uređenje prostora“, što je u skladu sa pozitivnim zakonskim propisima.

13. Naslov poglavlja “Planovi upravljanja otpadom” potrebno je dopuniti sa riječima “i programi” obzirom da su predmet ovog poglavlja i programska dokumenta.

14. U članu 19 su uređena pitanja koja se odnose na sprovođenje Državnog plana upravljanja otpadom.

Smatramo da treba utvrditi i bliže urediti organizovanje javne rasprave, kao i imenovati subjekat koji je odgovoran za sprovođenje Državnog plana upravljanja otpadom.

15. U članu 20 je propisano donošenje Programa odlaganja biološko razgradivog otpada.

Smatramo da treba promjeniti naziv Programa u Program smanjenja količina biološko razgradivog otpada koji se odlaže.

Takođe je potrebno utvrditi obavezu jedinica lokalne samouprave da donose odnosni program za svoju teritoriju i da ga integrišu u lokalni plan upravljanja komunalnim optadom.

16. U članu 21 je utvrđeno donošenje programa sprečavanja nastanka otpada.

Smatramo da stav 1 treba preformulisati, tako da glasi: "U cilju smanjivanja ili umanjivanja štetnog uticaja proizvodnje i upravljanja otpada na životnu sredinu i zdravlje ljudi odnosno poboljšanje efikasnosti njegove upotrebe, programom za spriječavanje nastanka otpada utvrđuje se mjere za sprečavanje nastanka otpada".

17. U članu 22 je utvrđeno donošenje lokalnog plana upravljanja komunalnim optadom.

Smatramo da je potrebno:

- stav 1 izmjeniti u smislu preciznog određivanja vremenskog perioda na koji se lokalni plan donosi, odnosno da isti bude kao kod državnog plana,
- stav 5 alineju 4 preformulisati tako da glasi: „opis djelatnosti koje se odvijaju u okviru ekoloških ostrva, transfer stanica, reciklažnih dvorišta, reciklažnog centra i dr., u cilju privremneog skladištenja otpada odnosno prerade“;
- stav 5 alineju 5 brisati riječi „kao i ambalažnog otpada“;
- stav 5 alineju 7 preformulisati tako da glasi: „dinamiku realizacije odabranih načina i postupaka upravljanja komunalnim otpadom“;
- stav 5 alineja 9 preformulisati tako da glasi: „načine jačanja svijesti građana o pravilnom postupanju sa otpadom“;
- stav 6 dopuniti sa obavezom objavljivanja lokalnog plana i u štampanom mediju, kao i preciziranjem načina i oblika obavještenja;
- stav 7 izmjeniti tako da glasi: „za sprovođenje lokalnog plana odgovoran je nadležni organ lokalne uprave“.

18. U članu 23 uređeno je izvještavanje o sprovođenju planova, pa je u stavu 2 i 3 predloženo da izvršni organ jedinice lokalne samouprave posnosi skupštini jedinice lokalne samouprave izvještaj o sprovođenju lokalnog plana, koja ga nakon usvajanja dostavlja nadležnom organu državne uprave.

Zakonom o lokalnoj samoupravi („Sl.list RCG“, br. 42/03, 28/04, 75/05, 13/06 i „Sl.list CG“, br. 88/09 i 3/10), u članu 45, utvrđene su nadležnosti skupštine opštine, pa je, između ostalog, u tački 19 propisano da skupština opštine **razmatra** izvještaje predsjednika opštine.

Imajući u vidu rješenje iz Zakona o lokalnoj samoupravi, potrebno je prilagoditi član 23 teksta Predloga Zakona na način što će se u st. 2 i 3 propisati da izvršni organ jedinice lokalne samouprave posnosi skupštini jedinice lokalne samouprave izvještaj o sprovođenju lokalnog plana na **razmatranje**, koja ga nakon **razmatranja** dostavlja nadležnom organu državne uprave.

19. U članu 24 utvrđene su obaveze nadležnog organa državne uprave.

Smatramo da je potrebno utvrditi da nadležni organ državne uprave pored propisanih obaveza, i uređuje i obezbjeđuje uslove za upravljanje opasnim i posebnim vrstama otpada u skladu sa ovim zakonom.

20. U članu 26 utvrđena su ovlašćenja **nadležnog organa lokalne uprave**.

Kako organi lokalne uprave, shodno Zakonu o lokalnoj samoupravi, obavljaju pretežno upravne poslove, a ovlašćenja iz člana 26 se odnose na odlučivanje i sprovođenje politike u oblasti upravljanja otpadom, što je u isključivoj nadležnosti organa lokalne samouprave: skupštine opštine i predsjednika opštine, shodno tome potrebno je izmijeniti član 26 na način što će se utvrditi ovlašćenja **nadležnog organa lokalne samouprave**.

Alineju 2 treba precizirati tako da glasi: „uređuje i obezbjeđuje uslove upravljanja komunalnim i neopasnim otpadom u skladu sa ovim zakonom“.

21. Poslije člana 26 potrebno je dodati novi član kojim će se utvrditi nadležnosti drugih državnih organa.

22. Članove 28, 29, 30, 31 i 32 treba prenijeti u poglavlje kojim se uređuju planovi i programi, a poglavlje za preostale članove preimenovati u “Dozvole i registracija”.

23. U članu 47 su uređene evidencije otpada.

U stavu 2, poslije riječi „komunalnom“ treba dodati riječi „i neopasnom“.

24. U nazivu poglavlja VI treba brisati riječ „principi“ jer se radi o postupcima upravljanju posebnim vrstama otpada. Dalje, odredbe članova ovog poglavlja postavljaju nedoumicu, šta sa ovim otpadom dok se ne preciziraju postupci i obezbijede uslovi upravljanja istim.

Takođe, sagledavajući sadržaj pojedinih predviđenih podzakonskih akata može se konstatovati da istima neće biti preciziran način deponovanja onoga što ostaje nakon obrade ili recikliranja. Bez obzira da li to ima svojstva komunalnog otpada ili nečeg drugog (sirovina i sl.), mora se propisati obaveza karakterizacije otpada kako bi se istim postupalo na adekvatan način.

25. U članu 55 uređeno je postupanje sa građevinskim otpadom, dok je u članu 56 uređeno postupanje sa otpadom koji sadrži azbest

Smatramo da stav 5 člana 55 i stav 1 člana 56 treba brisati iz razloga što ne postoji deponija za inertni otpad, a nerealno je očekivati da će u skorije biti izgrađena na teritoriji Crne Gore (nemaju je ni mnoge države EU), kao i iz razloga što se cement azbestni građevinski otpad, kao opasni otpad, ne može odlagati na deponiju neopasnog otpada.

26. Smatramo da član 70 (mješovito odlaganje otpada) stav 2 i 3 treba brisati i uskladiti sa odredbama člana 18, stav 2 Direktive 2008/98.

27. Član 75 (finansijska sredstva za zatvaranje deponije) stav 1, pojasniti na koje se „proizvođače otpada“ ova odredba odnosi iz razloga što bi primjena ovog člana podrazumjevala da svako domaćinstvo plaća troškove zatvaranja, nadzora i kontrole poslije zatvaranja deponije, što bi uticalo na cijenu deponovanja komunalnog otpada.

28. U članu 76 je uređeno skladištenje otpada

Smatramo da u stavu 1 alineja 3 treba odrediti rok, jer u protivnom to se ne može smatrati skladištem u smislu ovoga Zakona.

Takođe, u stavu 2 alineja 3 riječ „dozvola“ treba zamjeniti riječju „registracija“.

29. U članu 84 utvrđena je nadležnost za vršenje nadzora nad sprovođenjem zakona. Tako je u stavu 3 predloženo da poslove inspekcijskog nadzora, u okviru nadležnosti lokalne samouprave, za komunalni otpad vrši organ lokalne uprave nadležan za inspekcijske poslove.

Kako je u predlogu Zakona o komunalnim djelatnostima utvrđeno da je upravljanje komunalnim otpadom komunalna djelatnost, kao i da inspekcijski nadzor nad obavljanjem komunalnih djelatnosti vrši komunalni inspektor, pa je potrebno i u Zakonu o upravljanju utvrditi inspekcijsku nadležnost komunalnog inspektora.

Potrebno je, takođe, predloženoj sugestiji prilagoditi i čl. 88 i 89.

U članu 84 dodati stav 4 koji glasi: "Posebnim propisom bliže uslove rada organa lokalne uprave za inspekcijski nadzor utvrđuje nadležni organ lokalne samuprave";

U članu 88,

- stav 6 treba brisati jer odnosna ovlašćenja treba da budu utvrđena onom nivou vlasti koji je nadležan za izdavanje dozvola i davanja saglasnosti;
- stav 7, poslije riječi "upravljanju" dodati riječ "komunalnim i neopasnim", a poslije riječi "otpadom" staviti tačku i dalji tekst do kraja rečenice brisati.

U članu 89 stav 1 tačku 1 treba preformulisati tako da glasi: „naredi zabranu sakupljanja i transporta komunalnog i neopasnog otpada, ukoliko se te aktivnosti ne odvijaju u skladu sa ovim Zakonom i donesenim planovima upravljanja otpadom“.

30. U članu 90,

- u stavu 1 tačku 11 treba brisati jer je član na koji se ista odnosi predložen da se briše;
- u stavu 4, shodno navedenom, treba brisati tačku 11, kao i tačku 1, 12, 13, jer isto nije primjenjivo.

SEKRETAR
Rajko Golubović,